

Átadták az új üvegyárat

Több mint másfél milliárd forintba került

Hétfőn Orosházán, a régi öblösüvegyártósó köznevelésében begyűjtötták az új húzott síküvegyár óriás kemencéjét. A több mint másfél milliárd forintos beruházással épült, a szovjet technológiával működő új nagyüzem Európában egyik legmodernebb üvegyára. 600 négyzetméter alapterületű óriás kemencéjében egyszerre 2150 tonna üvegmassza olvad, s ebből a függőleges húzószalag 14 méter széles üvegfűggyönt készíti. Ezt vágják aztán a gépek kivánság szerinti táblákra. Ha az új üzemben különböző vastagságban készülő síküveget kétmilliméteresre számítjuk át, úgy az

éves teljesítmény 10-11 millió négyzetméter lesz.

Az orosházi húzott síküvegyárat az építők és a vezetők határidőre adták át. A terveit az Iparterv közreműködésével leningrádi szakemberek készítették. A kivitelezés fővédnöke a Szilikátipari Központi Kutató Intézet volt. Nemcsak a berendezések, de az építőanyag zöme is a Szovjetunióból érkezett. Tíz szovjet üzem, négy millió rubel értékben, több mint 16 ezer tonna anyagot szállított Orosházára. A magyar és a szovjet vállalatok együttműködéséből kitűnőre vizsgáltak.

Termelőszövetkezeti szakemberek fóruma

Tanfolyam kezdődött Szegeden

Tegnap, hétfőn reggel Szegeden, a Móra Ferenc Tsz kultúrteremben január 25-ig, péntekig tartó előadássorozat kezdődött a szegedi, Szeged környéki termelőszövetkezetek, szakszövetkezetek főagronómusai, ágazatvezetői részére. Hasonlóan a tavalyi fórumhoz, most is hasznos útmutatókat kapnak a mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei az egyhetes továbbképzésen. Kiss István, a TESZÖV titkára megnyitójában utalt a fórum hasznosságára, hiszen a termelőszövetkezetekben, szakszövetkezetekben a fejlődés alapja a termelés. Eppen ennek elősegítésére szervezték ezt a rendezvényt, hogy a legaktuálisabb problémákról, kérdésekről vitaközzanak a jelenlévők, s egyben a hasznos tapasztalatokat közzéadják a megyei szintre.

Dr. Kakuzsi László, a megyei pártbizottság munkatársa előadásában az időszéri gazdasági kérdésekről szólt. Nemcsak a mai napok gazdasági eredményeit, problémáit vázolta fel, de azokat a tapasztalatokat, tendenciákat is, amelyeknek alapján az elkövetkező években, az ötödik ötéves terv idején több, gazdálkodást érintő szabályozó rendelkezés születik majd. A vasárnap közzétett Csongrád megyei pártbizottsági állásfoglalás a megye gazdaságának 1973. évi fejlődéséről, valamint az 1974. évi gazdaságpolitikai feladatokról; valamint az ötödik ötéves terv főbb gazdasági mutatói tükrözik majd azokat a tapasztalatokat, amelyeket a közelmúltban a gazdasági mechanizmus kritikai elemzése szűrt le.

Kétségtelen, hogy a gazdasági mechanizmus nagy lendületet adott a gazdasági életnek, így a Szeged környéki közös gazdaságokban is szinte alapját jelentette a gyorsabb fejlődésnek, nem szólva arról, hogy a nemzetközi járműgyártás 1-1,5 százalékkal gyorsabb ütemben növekedett. Az is vitathatatlannak ma már, hogy nem minden területen vitte egyértel-

műen előre a fejlődést. Így a gazdasági struktúrában meglévő problémákat nem oldotta meg, például nem növelte a társadalmi elvárásoknak megfelelően a gazdálkodás hatékonyságát, a vállalati, szövetkezeti törekvéseket nem mindig estek egybe a népgazdaság elvárásaival, nem utolsósorban a végrehajtó személyzet is követett el hibákat. Így fordulatot kell adni a hatékonyság, a gazdasági munka tartalma nem nőtt megfelelően, a tervezettől több beruházással csak a tervezettnek megfelelő termelést állítottuk elő. Nem szólva arról, hogy a fejlődés az elmúlt öt év alatt ciklusos volt.

A termelőüzemeknek az elkövetkezendő időkben a szövetkezeti szektorban a dinamikus felhalmozás legyen a legfőbb gondjuk, az állami támogatás pedig a jók és a gyengék közötti közélést segítse jobban elő.

A konzultációt követően Szekeres István tanácsos, a TOT termelésfejlesztési titkársága képviselője a hagyományos növénytermesztés gépesítésének szervezéséről, a fejlesztés különböző lehetőségeiről tartott előadást. A vita után a növényvédelmi szervezési feladatokról Surányi Róbert, a Csongrád megyei Növényvédő Állomás igazgatója tartott vitaindítót. Ma, kedden a nádudvari kukorica-termelési rendszerrel, a sorokarsári paradicsomtermesztési rendszer eredményeiről, az iparszerű burgonyatermesztési rendszer termelési technológiájáról, valamint a fűszerpaprika-termelés helyzetéről hallanak a tanfolyam résztvevői.

Szerdán, január 23-án a szarvasmarha-tenyésztésről, a juhászat jelenlegi helyzetéről, fejlesztéséről, a szövetkezeti ellenőrzés rendszeréről és a revizori vizsgálatok termeléssel kapcsolatos tapasztalatairól hangzanak az előadások. Csütörtökön a szabványok szerepéről, a mezőgazdasági termelésben és forgalmazásban, a korszerű termékértékesítés jelentő-

ségéről, és szervezéséről a termelőszövetkezetekben, továbbá a szőlőtermelési rendszer (iparszerű) megvalósításáról, az új telepítési és rekonstruált szőlőkben tanácskoznak. A tanfolyam utolsó napján, pénteken a termelőszövetkezetek termelés-szervezési feladatairól, az iparszerű termelési rendszerek bevezetésének és alkalmazásának feltételeiről, és a gyümölcsültetvények rekonstrukciójáról lesznek értékes előadások.

Sz. L. I.

Értetni és érvényesíteni

Sokat beszélünk az üzemi demokratizmus fontosságáról s mégis, gyakran falra hányt borsónak tűnnek a szép szavak. Mintha még mindig kevés meghallójuk volna, s ami a legelgondolkoztatóbb — éppen a munkásokkal közvetlenül érintkező irányítók, művezetők, segédművezetők, csoportvezetők körében.

Egy szakszervezeti aktivista mondta ki ilyen sommásan a véleményét. Hitelt adhattam szavainak, hisz propagandistaként éppen a munkahelyi élet időszakos kérdéseiről beszélget el időről időre munkáscsoportokkal. Itt pedig igen sokszor téma a vezetők magatartása is. Nem a magasabb szinten irányítóké — mondotta beszélgetőpartnerem — ők, mint tapasztalta, politikailag is képzettebbek, iskolázottabbak, legalábbis nálunk. Viszont az egész kis hatalommal rendelkezők sokkal hajlamosabbak túlzásokra. Elszalad velük a csikó, s kezdi csak a jogaikat látni, kötelességeiket feledve.

„Mert megtették csoportvezetőnek, most már ő a jani?” — bosszankodott, egy esetre utalva, mikor nagyon fent kezdte hordani az orrát az egyik új irányító. A szakszervezeti aktivista egyébként maga is irányítója egy kisebb közösségnek. Lehet, hogy a pártban tanulta, lehet, hogy természetes észjárása, embersége szíve diktálja úgy kezdettől, mindenestre tény, hogy nagyon

jól tud bánni az emberekkel. „Mindent meg lehet magyarázni szépen is: mit, miért, hogyan” — vélekedik. Nyílt, őszinte, emberséges magatartásra van szükség. Jó szavakra. „Na kislányok, erről és erről van szó — kezdem én —, mikor valamit meg akarok értetni velük.”

Mi kell ehhez? Mindenestre jó emberi tulajdonságok, elsősorban türelem. Mert a türelmetlen, lekiabáló, nagy hanggal lehengerlő módszer nem vezet célra. Ellenkezett lehet, hogy nem szűl — bár azt is embeleválogatja —, de ellenzést bizonyosan, ami eleve megrontja a jó munkahelyi légkört. Biztos, nagy szükség van a tapintatra, a kritikus és önkritikus gondolkodásra, a legkisebb irányító beosztásban is.

Mindenestre jó érzés lehet, ha valaki ezzel a tudattal jár a beosztottjai között: „de ha azt mondanám, most pedig hordjuk el ezt a dombot, a szép szőrt azt is megtennék.” Ebben a költői túlzásban benne van a lényeg: az egy célért dolgozók összefogása.

Persze ez csak egy oldal a sok agból, bonyolult fogalomrendszernek, amelyet együttesen munkahelyi demokratizmusnak szoktunk nevezni. Nyilvánvaló, hogy a munkások bevonása a feladatok kialakításába és végrehajtásába, nem csupán munkamódszer. Nemcsak azért van rá szükség, mert akkor jobban mennek a dolgok, kevesebb a zökkenő, hatékonyabban lehet gazdálkodni. Itt a tulajdonosi tudat kialakításáról és elmélyítéséről is szó van, végső soron pedig a munkásokkal való hatalmának, vezető szerepének biztosításáról. Ezért is lényeges gyakorlati tennünk a szép élet: mindinkább beleszólásra, véleménynyilvánításra, aktivitásra nevelni az embereket, mind több munkást bevonni a vállalat, a munkahely közügyeibe.

Magától értetődik, hogy a főmérnök, az igazgató és más felsőbb vezetők számításába nem tud beleszólni egy szalagmunkás, például arra vonatkozólag, hogy 100 vagy 120 millió termelési értékre törekedjenek ebben az esztendőben. Mihez van kellő ismerete, tapasztalata, megalapozott véleménye? A saját közvetlen munkaterületének helyzetéhez. Az ottani hibákat látja, sőt érzi a „saját bőrén”, avagy a borítékon. Viszont nyilván csak akkor mondja el a véleményét, ha arra ösztönzést kap. Ha már egy kritikusabb megjegyzésre vasvillaszemmel néz oda a művezetője, s az első adódó alkalommal őrmesteri szigorúsággal igyekszik „törleszteni”. „betartani” — úgymond — „okvetetlenkedésért” — legközelebb kétszer is meggondolja.

Az ilyen mentalitás a munkahelyi demokratizmus levegőjét veszi el. Anélkül pedig, tudjuk, nincs igazi élet. Vannak, akik azt mondják erre, de hiszen csak egyedi esetekről van szó. Igen ám, de nemcsak egy ember, hanem lelkes kis csoportok, brigádok elhallgatására is „jók” az ilyen esetek. S viszont szervezve a jelképhez: a demokratizmus kell, mint a léghozzás a tökéletes égeshez. Hogy ne füstje, hanem igazi lángja legyen a sok emberi energiának: hogy tökéletesebb legyen a természetes szerkezete és szervezete, hatékonyabb a gazdálkodás.

Értetni és érvényesíteni — ez lehetne mostanában a demokratizmus szélesítésének jelmondata. S mivel a neurálgikus pontok éppen a közvetlen munkahelyi vezetők háztáján találhatók, erre kell a legnagyobb gondot fordítani a pártalapszervezeteknek is. Tulajdonképpen ez a jegnehezűbb része a dolognak: a gyakorlatba való átültetés. Kettős igényt kell érvényesíteni: a műhelyföldőkben, művezetőkben, csoportirányítókban a szóra buzditás igényét, magukban a munkásokban pedig a megnyilatkozás, szókimondás, véleménynyilvánítás igényességét, a szót kérő öntudatosságát.

Az igazság kedvéért azt is el kell persze mondani: olykor a munkások sem nagyon törődnek a munka-termi atmoszférával. Nem igyekeztek megszólalni például az egyik üzemen, amikor a kitüntetésekéről döntött a termelési tanácskozás. „Miért kérdezték benünket — mondta egyikük a műhelytitkárnak — hisz vannak itt illetékesek, akik jobban tudják, ki érdemi meg.” Az igazság viszont az, hogy ő maga is, mint minden műhelybeli, nagyon is jól tudja, ki érdemes a kiváló címre. Az értékrend, amit a munkásoközvélemény kialakított, mindig a legmegbízhatóbb irányító. Inkább a „mért pont én kerüljek szembe a társammal?” mentalitás kísért itt, ami bizony sokszor rossz hatással a fegyelemre, a szervezetszervezésre is.

Hogy mennyire fontos a kis közösségekben megalapozni a demokratizmust, annak tudatában vannak a ruhagyáriak is. A termelési tanácskozásokat például újabban szalagonként tartják meg. Mert itt kell ránevelni az embereket arra, hogy ha a legkisebb problémát is látja, szóljon. S az úgynevezett üzemi négyszögek munkáján — a párt-, a KISZ-, a szakszervezet és a gazdasági vezetők együttműködésén — is múlik, hogyan fog a közvetlen dolgozók között kiteljesedni munkáspolitikánk lényeges alkotóeleme: a demokratizmus.

Simai Mihály

Új jelzőtáblák vasúti átjáróknál

Somogyi Károlyné felvétele

Nagy veszélyt jelent a vasúti átjáró, ha időben nem veszszük észre. A MÁV vezetői igyekeznek feltűnő, erős fényű fényoszlopokkal és jól látható táblákkal figyelmeztetni a közlekedő járművek vezetőit a baleseti veszélyre. A MÁV Szegedi Igazgatósága az elmúlt napokban megkezdte az eddigieknél nagyobb, fényvisszaverő réteggel ellátott, feltűnő formájú András-keresztet felszerelését, az egyvágányú vasúti pályán áthaladó útvonalak mentén, a fényoszlopok felett. A nemzetközi szabványnak megfelelő új jelzőtáblák különösen sötétben hasznosak, mert a fényoszlop fényében igen jól láthatóak. Képünk a Bajai úti fényoszlop-pónál készült

Ellenőrzés az építőiparban

Az állami építőipari vállalatoknál végzett vizsgálatoknál az Építési és Városfejlesztési Minisztérium, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, és a SZÖVOSZ működésével rendszeresen ellenőrzi a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásainak és az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek építőipari részlegeinek bér- és munkaadó-gazdálkodását. Elsősorban a fővárosban és az ipari centrumok körzetében működő szövetkezeti építőipari szervezeteknél végzett vizsgálatokat. Legutóbb 24

helyen tartottak ellenőrzést, s ebből 20 építőipari szervezettel már másodszor járunk, hogy megállapíthassák milyen fejlődést értek el az előző vizsgálat óta. Megállapították, hogy az ellenőrzött építőipari szervezeteknél és részlegeiknél korábban jóval kevesebb esetben került sor jogtalan bérben kívüli juttatásra. Előrehaladás, hogy az ellenőrzött részlegek 40 százaléka már a kiadott rendelkezések betartásával, s a lehetőségekhez képest megfelelő színvonalon gondoskodott a dolgozók szociális ellátásáról.

Kecskeméten:

Szaktanásképző épül

Megoldódik a kecskeméti kereskedelmi és vendéglátóipari szaktanásképzés eddigi legnagyobb gondja, a saját oktatási épület hiánya. A megyeközpontban megkezdtek az új 8 tantermes

kereskedelmi szakiskola építését. Mellette 100 személyes diákotthon is emelnek a vidéki tanulóknak. A szakoktatási intézményi már 1975-ben átadják rendelkezésükre. (MTI)